

Przemoc i agresja w środowisku szkolnym

Liczba stron: 65

Nazwa Szkoły Wyższej: WSH im. Króla Stanisława Leszczyńskiego

Rodzaj pracy: licencjacka

Rok oddania: 2008

Zawartość pracy:

SPIS TREŚCI

WSTĘP 3

Rozdział I. Przemoc 7

1. Pojęcie przemocy 7
2. Klasyfikacja form przemocy 8
3. Objawy przemocy fizycznej i psychicznej 9

Rozdział II. Agresja i jej geneza 11

1. Pojęcie agresji 11
2. Formy i rodzaje agresji w szkole 13
3. Przyczyny i cele zachowań agresywnych 15
4. Agresja jako reakcja na frustrację 16

Rozdział III. Przemoc i agresja w środowisku szkolnym 20

1. Przyczyny zachowań agresywnych wśród dzieci i młodzieży 20
2. Fobia szkolna – psychiczne maltretowanie ucznia 24
3. Przemoc wśród młodzieży 25
4. Przemoc ze strony nauczycieli 27
5. Skutki przemocy 29
6. Sposoby przeciwdziałania przemocy i agresji 29

Rozdział IV. Metodologia badań własnych 35

1. Cel i problematyka badań 35

- 2. Pytania badawcze 36
- 3. Metoda, technika i narzędzie badań 36
- 4. Dobór próby w badaniach naukowych 39
- 5. Procedura badań 41

Rozdział V. Badania 42

- 1. Analiza wyników badań 42
- 2. Wnioski z przeprowadzonych badań 56

ZAKOŃCZENIE 59

BIBLIOGRAFIA 63

ANEKS 65

WSTĘP

W miarę upływu lat naukowego zajmowania się pojęciem przemocy i agresji, powiększa się wiedza na ich temat, gromadzi się coraz więcej dowodów potwierdzających słuszność teoretycznych poglądów dotyczących genezy tych zjawisk. Początkowo stanowiły one przedmiot dociekań psychologicznych, nieco później socjologicznych i pedagogicznych. Ostatnio podejmowane są na całym świecie, także w Polsce, szeroko zakrojone badania interdyscyplinarne ujmujące jednocześnie wielostronne uwarunkowania przemocy i agresji. Od lat doskonalone są narzędzia i procedury diagnostyczne. Dzięki nim coraz lepiej poznajemy rozmiar zagrożenia, rodzaje zaburzeń zachowania i możliwości podejmowania czynności, mające na celu ich przeciwdziałania. Zjawisko przemocy i agresji jest poważnym problemem w szkole. Naukowcy twierdzą, że 15 - 17 % uczniów osobiście styka się ze zjawiskiem przemocy. Przemoc narusza podstawowe prawa każdego dziecka do życia. Dzieci uciekając się do tego typu zachowań sprawiają poważne trudności wychowawcze, gdyż ich zachowanie nacechowane jest brakiem zdyscyplinowania, które powoduje częste naruszenie szkolnego regulaminu i innych norm życia społecznego.

Zgodnie z nowymi przepisami oświatowymi wszystkie szkoły w Polsce mają obowiązek zapobiegania szerzeniu się agresji wśród dzieci i młodzieży. Zbyt poważne to zadanie, by pozostawić je wyłącznie nauczycielskiej intuicji i spontaniczności. Niezbędna jest znajomość odpowiedniej wiedzy oraz jej możliwych zastosowań w praktyce edukacyjnej.

Szkoła musi uczyć jak radzić sobie w sytuacjach stresowych. Jej obowiązkiem jest tworzenie dobrego klimatu i sprawiedliwe traktowanie uczniów, uczenie funkcjonowania w społeczeństwie oraz tolerancji dla innych kultur. Wychowanie tych młodych ludzi w szkole nie zawsze jednak zdąża w tak pożądanym kierunku. Bardzo częstym zjawiskiem w środowisku szkolnym, jest przemoc, agresja, niechęć i brak tolerancji w stosunku do inności rówieśników. Zachowania agresywne dzieci i młodzieży na terenie szkoły, spowodowane są różnymi czynnikami.

Większość psychologów uważa, że niewłaściwe zachowania kształtują się pod wpływem życiowych doświadczeń. Źródłem agresywnych zachowań są przede wszystkim doświadczenia frustracyjne, które przebiegają pod wpływem silnych negatywnych emocji.

Największy wpływ na wychowanie dziecka ma w równej mierze rodzina, szkoła i rówieśnicy. Do tego dochodzą jeszcze geny, media, kościół, środowisko.

Dlatego też nie można obarczać odpowiedzialnością za wszystkie efekty wychowania tylko rodziców, albo tylko nauczycieli. Praca wychowawcza jest wspólna, dlatego też, ani rodzina, ani szkoła nie jest od tego zwolniona. Dla rozpatrywania problemu agresji i wyjaśnienia jej podłoża jest konieczne poznanie mechanizmów jej powstawania. Przemoc i agresja, definiowana jako zachowanie człowieka, którego intencją jest sprawienie cierpienia, wyrządzenie szkody, ograniczenie wolności, narzucenie władzy przy wykorzystaniu własnej siły fizycznej i psychicznej, nie są już właściwie tylko sytuacjami ekstremalnymi i nie wiążą się wyłącznie ze światem przestępczym. Obok przemocy przestępczej szerzy się przemoc zwyczajna, codzienna. Akty agresji coraz częściej zaczynają stawać się środkami społecznego reagowania. Agresja i przemoc może być ujmowana jako indywidualne zachowanie się interpersonalne, jak również jako zjawisko społeczne.

„Agresja czy przemoc interpersonalna to czynności intencjonalnie podejmowane przez ludzi (np. specyficzne zachowanie się, aranżowanie określonej sytuacji), stanowiące zagrożenie bądź powodujące szkody w fizycznym, psychicznym i społecznym dobrostanie innych osób (tj. wywołujące ból, cierpienie, destrukcję, prowadzące do utraty cenionych wartości) ”. Jako zjawisko społeczne odnoszona jest nie do osobistych skłonności konkretnych jednostek, lecz do standardów norm i procesów regulujących zachowanie grupy. Pojęcia „przemoc” i „agresja” ze

względu na ich wieloznaczność są trudne do jednoznacznego zdefiniowania. Z jednej strony są to terminy pokrewne – dotyczą tych samych stanów i zachowań psychicznych. Z drugiej strony jednak różnią się – biorąc pod uwagę przyczyny, skutki i skalę tych negatywnych zachowań.

Ze względu na coraz większą skalę tych zjawisk, oraz ich licznych negatywnych skutków, zdecydowałam się na zbadanie i opisanie w mojej pracy problemu przemocy i agresji wśród uczniów w środowisku szkolnym. W pierwszym i drugim rozdziale opisane zostaną w sposób ogólny zjawisko przemocy i agresji, rodzaje zachowań jakie wywołują, oraz przyczyny i cele ich występowania. W kolejnym rozdziale poruszony zostanie problem przemocy i agresji w środowisku szkolnym: zachowania agresywne wśród młodzieży, fobia szkolna, przemoc ze strony nauczycieli, skutki jakie wywołuje przemoc oraz sposoby jej przeciwdziałania.

W czwartym rozdziale pracy opisana zostanie metodologia przeprowadzanych przeze mnie badań. W ostatnim rozdziale przedstawiona zostanie analiza wyników, oraz wnioski z moich badań.

Skala tego zjawiska wśród dzieci i młodzieży zmusza mnie do zastanowienia się nad przyczynami i mechanizmami przemocy i agresji, oraz podjęcia działania w celu zapobiegania przemocy, zmniejszania agresji, a może i wyeliminowania tych zjawisk ze społeczności uczniowskiej. Brak reakcji, to przyzwolenie na przemoc, na rozwijanie się zachowań agresywnych. Jeżeli dojdzie do takiej sytuacji – to przemoc i agresja będą jeszcze częstsze, ich formy będą bardziej okrutne. Agresja i przemoc staną się po prostu normalnością w środowisku szkolnym.

To jest gotowa, obroniona praca. Gdyby chcieli Państwo zlecić napisanie zupełnie nowej pracy, to zapraszamy na stronę [pisanie prac](#) - sprawdzony serwis!